

ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране и Војске Србије

„Одбрана“ настајавља традицију „Рајника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Стевица С. Карапанџин, пуковник

Главни и одговорни уредник

Владимир Почуч, потпуковник

Заменик главног уредника

Александар Петровић, капетан

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић

Новинари

Сања Анђелковић
Владимир Вјештић
Мирјана Крстовић, поручник
Биљана Милић

Стални сарадници

др Себастијан Балаш, др Славиша Влацић,
Милосав Ц. Ђорђевић, др Милан Мијалковски,
др Зоран Миладиновић, др Миљан Милкић,
Будимир М. Попадић, Никола Остојић,
Александар Радић, Влада Ристић,
Драгана Барјактаревић

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник),
Станислава Струњаш, Марија Марић,
Слободан Михаиловић (технички уредници)

Фотографија

Стефана Савић (уредница),
Даримир Банда, Душка Стефановић,
Јово Мамула (фото-репортери)

Језички редактор

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Татјана Шућин

Документација

Горан Станковић (фото-центар)

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809

Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808

Секретар редакције 3201-809; 23-079

Прелом 3240-019; 23-583

Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765

Преплата 3241-009; 3201-995; 23-995

ТЕЛЕФАКС 3241-258

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19

odbrana@mod.gov.rs

redakcija@odbrana.mod.gov.rs

www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Преплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РС

месечно 160 динара. За претплатнике преко

Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд,

ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу

„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара

БРОЈ
237

Припадници
Војске Србије
на Шенковском
бијелону
у Русији

Снимио Александар ПЕТРОВИЋ

Специјални прилог 125
200 година од
Бишке код Вајерлоа

20

Обука извиђача
Прве бригаде
у летњим условима
**СИНЕРГИЈА С
ПРИРОДОМ**

36

Седамдесет година
од смрти пуковника
Драгутина Гавриловића

**ВЕЛИКАНА
МЕЂУ ВЕЛИКАНЕ**

38

Резолуција УН о улози
новинара у превенцији сукоба

**ПРОФЕСИЈА
ХРАБРИХ –
НА МЕТИ**

46

У част
српској војсци

**ХОДОЧАШЋЕ
ЗА ИСТОРИЈУ**

- 8 Пример успешне цивилно-војне сарадње
**РЕНОВИРАЊЕ
ВОЈНИХ ОБЈЕКТА**
- 10 Балкански савез — између неухватљиве
идеје и реалне геополитике
**ТРЕБА ЛИ БАЛКАНУ
НОВИ САВЕЗ**
- 16 Капетан бојног брода Андрија Андрић,
командант Речне флотиле
ЗАПЛОВИЛИ У ДРУГИ ВЕК
- 22 Верска служба у Другој бригади
**ДУХОВНА ВЕРТИКАЛА
ВОЈНИКА**
- 26 Корекција вида ласером на ВМА
**БЕЗ ДИОПТРИЈЕ ЗА
ДЕСЕТ МИНУТА**
- 28 Регионални центар
Министарства одбране Београд
**ПЛАНИРАЊЕ ОДБРАНЕ
УРЕЂУЈЕ ДРЖАВУ**
- 32 Ратна пропаганда
СКУПЕ ЛАЖИ
- 34 „Ко нам трује децу“
БОРБА ЗА МЛАДОСТ СРБИЈЕ
- 40 Италијани на страни Србије
у Великом рату (3)
НЕИЗВЕСТАН ПУТ
- 43 Судбина српских средњовековних
рукописних књига
ДУГ ПОВРАТАК КУЋИ

Реч уредника

Гроб за Драгутина

5

Мало је народа којима је историја тако упорно понављала лекције. Још је мање оних који су тако тврдоглаво одбијали да их науче. Зато је, ваљда, у Србији на истим местима могуће пронаћи једнако дубоке корене и поноса и стида. Добро је, рећи ће неки, док је и поноса и стида, јер нема много пригоднијих моралних коректива за народ тако живописне прошлости.

Једно такво место, сем осталих, налази се и на београдском Новом гробљу. Ево, има већ седамдесет година.

Када се батаљон мајора Драгутина Гавриловића, зарад светлог образа престоног града Краљевине Србије, дигао на јуриш 7. октобра 1915, аустроугарски и немачки куршуми нису били довољно прецизни. Да којим случајем јесу, данас би мајор Драгутин Гавриловић, творац једног од најславнијих говора у историји ратовања, почивао где и остали српски јунаци, браниоци Београда. На споменику би му, вероватно на српском и немачком језику, стајао достојан натпис. Фелдмаршал Фон Макензен, врстан војник и џентлмен би, без сумње, умео да ода почаст мајору кога је успео да убије, али не и да победи, као што је, уосталом, учинио и с телима осталих српских војника које је затекао међу рушевинама главног града.

Али, Драгутину није био суђен гроб на Топчидеру. Очигледно му није било суђено ни да сконча током повлачења кроз Албанију, нити у борбама на Кајмакчалану и при пробоју Солунског фронта. Преживео је, неким чудом, и нацистички концентрациони логор из којег се вратио 1945. године. Међутим, да ли због болести тела или сломљене душе, неколико дана после „испитивања“ у згради данашње школе „Војислав Илић“, Драгутин се преселио у вечност.

Током тих неколико дана „испитивања“ за изнуреног и оболелог пуковника југословенске краљевске војске ондашња народна власт установила је да није морално-политички подобан ни за сопствено гробно место. Тело носиоца Карађорђевог звезде, Ордена белог орла и француског Ратног крста породица је, силом прилика, положила у хумку његове ујне, где се и данас налази. Да га је Макензен сахрањивао, сигурно би боље прошао...

Протагонисти неких других идеологија пунили су Алеју великана, али Драгутин, ево, већ читав век чека свој гроб. Споменик је себи подигао сâм, за живота. Споменик који се обнавља сваки пут када неко изговори – *Јунаци! Тачно у 15 часова нејријашеља се има разбијти вашим силним јуришом, разнећи вашим бомбама и бајонетима. Образ Београда, наше пресјонице, има да буде свећао...*

Све док се посмртни остаци Драгутина Гавриловића не пренесу и достојно сахране у Алеју великана, образ Београда неће бити сасвим светао. Можда је 7. октобар 2015, када се навршава пун век од његовог чувеног јуриша, прави тренутак да нам образ поново засија.

Праштајте, господине пуковниче, ако већ није прекасно... ■

Александар ПЕТРОВИЋ